

Matematik Dünyası'ndan

md@math.bilgi.edu.tr

Geçen yazımda söz etmiştim: TÜBİTAK bir lise öğrencisinin yarışma projesini “seviye üstü” gerekçesiyle reddetti. Bu şu anlama geliyor: Bu çalışmayı sen yapmış olamazsın, bu bir bilim hırsızlığıdır, yani intihaldir. Bunun üzerine liseli genç dava açıyor. Konu basına yansıyınca TÜBİTAK yönetimi bir meslektaşımızı gencin çalışmasını incelemekle görevlendiriyor. Nihayet! Yaptığımız telefon konuşmasında meslektaşımızın söylediğine göre çalışmada intihal varmış... Nitekim!

TÜBİTAK yönetimi de bunun üzerine “intihal var, biz genci rencide etmemek için rapora ‘seviye üstü’ yazdık” diye bir basın açıklaması yapıyor...

Her şeyden önce TÜBİTAK yönetimini bu muhteşem öngörüsünden dolayı kutlamak gerek... Önce rapor yazılıyor, sonra araştırma yapıp raporun doğruluğu kanıtlanıyor... Bilim dediğin geleceği öngörmek için vardır zaten, bir nevi modern falcılık!

Meslektaşımız bana telefonda makalede toplam beş teorem olduğunu, ilk ikisinin intihal olduğunu söyledi. Ben de kendisine, öncelikle TÜBİTAK raporunun saçmalığının ortaya çıkarılması gerektiğini, görevinin öğrencinin yanlışını bulmak olmadığını, öğrenci yanlış yapmış olsa bile, bir yanda devasa bir devlet kurumunun diğer yanda gencecik bir öğrencinin olduğunu söyledim. Sonra üç teorem kanıtlayan birinin iki teorem için intihale tenezzül etmesinin pek inandırıcı bulmadığımı ekledim. Hele bu iki teorem ilk iki teoremse...

Öğrencinin yararlandığı makalelerin istisnasız hepsi çalışmanın sonunda yer alan kaynakçada belirtilmiş. Ayrıca öğrenci kendi sonuçlarını çalışmasının en sonunda Altbölüm 2.2’de toplamış. Dahası sadece kaynakçada değil, çalışmasının içinde de yararlandığı matematikçilerden adıyla sanıyla bahsetmiş. Peki kusuru ne öğrencinin? Çalışmasında Altbölüm 2.2’den önce yazdığı her teoremin yanına teoremi ilk kanıtlayanın adını yazmamış... Ki bu teoremlerin birçoğu nerdeyse Tales Teoremi gibi pek iyi bilinen teoremler. Makalenin sonundaki kaynakçada adlar var ama yetmez. Ayrıca belirtmesi gerekirdi. Bilmiyormuş. Nerden bilsin? Daha önce makale yazmamış ki. Çalışmada intihal olmadığını hayatında bir iki makale okumuş herkes anlar.

Öğrencinin adı Barış Paksoy. Adını artık herkes duydu. Barış, matematikçi Jonathan Sondow’dan intihal yapmakla suçlanıyor. Olayı duyan Jonathan Sondow, 29 Temmuz’da TÜBİTAK yetkililerine şu mesajı yolluyor:

Sayın Baylar,

Ben Ramanujan asalları üzerine iki makale yazmış bir matematikçiyim. Bana makalesini yolladıktan sonra Barış’la yazıştım. Çalışması benimkinden farklıdır, özgündür ve benim çalışmalarına katkı niteliğindedir.

Barış Paksoy’un matematiksel yeteneği desteklenmeli ve kendisi teşvik edilmeli. O, Türkiye için millî bir hazinedir.

TÜBİTAK yöneticileri kendilerini korumak için yalan söylemekten, liseli bir gence iftira atmaktan çekinmiyorlar. Çok kötüler. Hem kötü hem acımasızlar.

Jonathan Sondow